

Jätehuoltomääräysten päivittäminen 2026

JLTK 19.05.2026 § 14

451/11.01.06.05/2026

Valmistelija

Jätehuoltoinsinööri Satu Orho
satu.orho@savonlinna.fi, p. 044 417 4612

Selostus

Jätelain 91 § mukaan jätehuoltomääräyksillä on tarkoitus antaa jätelain täytäntöön panemiseksi paikallisista oloista johtuvia määräyksiä, joiden tarkoituksena on mm.

- jätteen määrän vähentäminen,
- määritellä jäteastioiden tyhjennysvälit ja kiinteistöjen lajitteluvollisuudet,
- tarkentaa jätteiden keräyksestä ja vastaanottoaikan järjestämisestä kiinteistöllä,
- kiinteistökohtaiseen jätteenkeräykseen soveltumattoman jätteen toimittamisesta käsittelyyn sekä
- antaa tarkempia ohjeita jätteen säilyttämisestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä.

Alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (hyväksytyt jätelautakunnassa 19.1.2021 § 5, päivitetty 21.2.2023 § 4). Määräyksiin kaavailtiin päivityksiä 2025 ja jätelautakunta päätti JLTK 18.02.2025 § 6 asettaa jätehuoltomääräykset yleisesti nähtäville 20.2.-30.4.2025. Lautakunta varasi kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta 30.4.2025 mennessä. Jätelautakunta päätti myös pyytää jätehuoltomääräysten luonnoksesta lausunnot alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja Etelä-Savon ELY-keskukselta 30.4.2025 mennessä.

Jätehuoltomääräysten päivitystyö jäi aiemmin resurssipulan vuoksi kesken. Savonlinnan alueellinen jätehuoltoviranomainen on nyt ottanut työn uudelleen käsittelyyn ja samalla arvioinut tarvittavat muutokset. Tavoitteena on parantaa määräysten luettavuutta selkeyttämällä tekstiä, muuttamalla pykälien ja momenttien järjestystä sekä hyödyntämällä luettelointia, yksinkertaistaa määräyksissä määriteltyjä menettelytapoja, yhtenäistää terminologia valtakunnallisesti käytössä olevien termien mukaiseksi, päivittää Lupa- ja valvontaviraston ja Kierrätysyhtiö Rippee Oy:n nykyiset nimet, sekä poistaa määräyksistä kohdat, jotka ovat vanhentuneet eikä enää ajankohtaisia.

Ehdotus jätehuoltomääräyksistä on pöytäkirjan liitteenä A. Liitteessä C on kaikki poistettavaksi, muutettavaksi ja lisättäväksi esitetyt muutokset. Jätehuoltomääräysten perustelut on koottu omaksi dokumentiksi, liitteeksi B. Kuulutus jätehuoltomääräysten muuttamisesta on pöytäkirjan liitteenä G. Jätehuoltomääräysten muuttaminen kuulutetaan kuntien ilmoitustauluilla.

Jätehuoltomääräysten lausunnonlehtä lähtettävässä ehdotuksessa on huomioitu 30.4.2025 mennessä saadut mielipiteet ja lausunnot. Alkuperäiset lausunnot on koottu pöytäkirjan liitteeksi D ja mielipiteet liitteeksi E. Mielipiteisiin ja lausuntoihin on laadittu vastineet, jotka ovat liitteessä F.

Kuulutus jätehuoltomääräysten muutoksista ja ehdotus jätehuoltomääräyksiksi on yleisesti nähtävänä 25.5.-8.6.2026 Savonlinnan kaupungin verkkosivulla ja Savonlinnan jätelautakunnan toimialueen kuntien ilmoitustauluilla.

Seuraavassa on esitetty luku- ja pykäläkohtaisesti asia- ja toimintatapamuutokset jätehuoltomääräyksiin sekä muutosehdotusten perustelut.

YLEINEN OSA

Tekstiä on selkeytetty ja yksinkertaistettu yksittäisten lauseiden osalta, täydennetty ja päivitetty tarvittavilta osin sekä poistettu menneeseen viittaavat ja vanhentuneet kohdat.

LUKU 1. SOVELTAMISALA JA YLEISET VELVOITTEET

2 § Määritelmistä poistetaan

- termit, joita ei esiinny lainkaan jätehuoltomääräyksen tekstissä,
- termit, jotka on avattu toisessa kohdassa,
- termit, joiden määrittely kuuluu jätetaksaan,
- termit, jotka on muutettu toiseksi,
- termin määritelmä ei tuo mitään lisäarvoa tai
- termi on niin yleinen, että sitä ei sen vuoksi tarvitse määritellä.

Muutoin termistö on päivitetty vastaamaan valtakunnallisesti käytössä olevaa termistöä. Lisäksi määritelmiin on lisätty sellaiset uudet termit, joiden katsotaan olevan tarpeellisia, kuten *Kierrätettävä jäte*, *Kuljetusrekisteri* ja *Poistotekstiili*.

LUKU 2. KIINTEISTÖN JÄTEHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

Luvun nimeä on muutettu selkeämmäksi. Tavoitteena on tuoda luvussa esiin kaikki keskeiset asiat, joiden avulla kiinteistön haltija voi järjestää kiinteistön jätteenkuljetuksen määräysten mukaisesti. Luku vastaa kysymyksiin, miksi ja miten jätteenkuljetus tulee järjestää. Siinä esitetään myös vaihtoehtoiset järjestämistavat, kuten yhteisen jäteastian käyttöä koskevat määräykset, sekä ohjeet tilanteisiin, joissa jätteenkuljetuksen järjestäminen ei ole mahdollista tai kiinteistö on tilapäisesti tyhjiillään eikä kuljetusta tarvita.

7 § Yhteisen jäteastian käyttäminen

Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi määräys, joka rajoittaa yhteistä jäteastiaa käyttävien kiinteistöjen enimmäismäärän viiteen.
Perusteet: Taloyhtiöissä yhteisiä jäteastioita käyttää tyypillisesti useampi huoneisto, eikä käyttäjämäärän rajoittamista ole katsottu tarpeelliseksi. Nykyisten määräysten mukaan yli viiden kiinteistön yhteinen jäteastia edellyttäisi poikkeuslupaa jätehuoltoviranomaiselta, mikä aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista työtä. Rajoituksen poistaminen keventää byrokratiaa. Sen sijaan määräyksissä korostetaan, että käytössä tulee olla riittävä määrä jäteastioita (Yleiset määräykset, 7 § ja 22 §).

Pykälään on lisätty jätehuoltoviranomaiselle mahdollisuus päätöksellään lakkauttaa yhteisen jäteastian käyttö kokonaan tai osittain, jos sen käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle, ympäristölle tai jätteenkuljettajan työturvallisuudelle taikka jos yhteisen jäteastian käyttö ei edistä jätehuollon yleistä toimivuutta.

Perusteet: Jätehuoltoviranomaisen päätös asiasta on hallinnollisesti vähemmän kuormittava menettely kuin valvontaviranomaisen hallintopakkomenettely.

8 § Aluekeräykseen liittyminen ja sekajätteen toimittaminen aluekeräykseen

Aluekeräyspisteen käyttäjiksi liitetään ensisijaisesti kiinteistöt, joille ei ole jäteautolla liikennöitävää tieyhteyttä tai mikäli kiinteistön haltija ei muutoin voi järjestää määräysten mukaista, jäteautolla saavutettavaa keräyspaikkaa kiinteistölle. Lisäksi jäteyhtiöllä säilyy mahdollisuus liittää aluekeräyspisteen käyttäjiksi myös muita kiinteistöjä, jotka eivät kuulu järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Perusteet: Aluekeräyspalvelulla kunnallinen jäteyhtiö täydentää kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta niiden kiinteistöjen osalta, joilla ei ole mahdollisuutta järjestää kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta käytössä olevan kuljetusjärjestelmän mukaisesti.

9 § Katu- tai korttelikohtaiset järjestelmät

Jätehuoltomääräyksistä on poistettu viittaukset putkikeräysjärjestelmiin.

Perusteet: Putkikeräysjärjestelmiä ei ole alueella käytössä.

10 § Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Jätteenkuljetuksen keskeyttämistä koskevia määräyksiä on kevennetty ilmoitusmenettelyn osalta. Määräyksissä ehdotetaan, että alle kuuden kuukauden keskeytyksistä sekä vuosittain säännöllisesti rajatun ajan tyhjiällä olevien kiinteistöjen, joiden keskeytys kestää enintään 11 kuukautta, osalta keskeytyksestä voidaan sopia suoraan jätteen kuljetuksesta vastaavan toimijan kanssa. Näissä tapauksissa erillistä ilmoitusta jätehuoltoviranomaiselle ei tarvita. Jätehuoltoviranomaiselta haetaan keskeytystä ainoastaan silloin, kun yksittäinen keskeytys tai peräkkäiset keskeytysjaksot kestävät yli kuusi kuukautta, eikä kyseessä ole vuosittainen säännöllinen kausikeskeytys.

Perusteet: Toimintatapa sujuvoittaa menettelyä, kun kiinteistön haltija voi olla vuosittaisista kausikeskeytyksistä yhteydessä suoraan kuljetuksen järjestävään tahoon. Lisäksi menettely vähentää hallinnollista työkuormaa.

LUKU 3. JÄTTEIDEN LAJITTELU JA KERÄÄMINEN KIIINTEISTÖLLÄ

Lukuun on koottu jätteiden lajittelua koskevat määräykset ja ohjeet. Luvussa määritellään, mitkä jätteet on luovutettava järjestettyyn jätteenkuljetukseen, lisäksi millaiset jätteet eivät kuulu kiinteistökohtaiseen jäteastiaan sekä miten sellaiset jätteet on toimitettava käsittelyyn.

Lukuun on siirretty jäteastioiden tyhjennysvälejä koskeva pykälä.

14 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Luonnoksessa on pyritty selkeyttämään, miten määritellään vähintään viiden huoneiston kiinteistö, jota koskee jätelain mukaiset bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoitteet.

Perusteet: Käytännössä tulee vastaan tilanteita, joissa ei ole selvää, koskeeko jätelain erilliskeräysvelvoite tiettyä asuinhuoneistoa. Siksi velvoite kannattaa avata määräyksissä mahdollisimman tarkasti ja yksiselitteisesti.

Jätehuoltomääräykseen on tarkennettu, missä tilanteissa ja millä aikavälillä kiinteistöjen erilliskeräysvelvoiterajausta päivitetään.

Perusteet: Jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoiterajausta on hyvä tarkastella aika ajoin, ja tarkastelu kannattaa kytkeä kuljetusten kilpailutuksiin. Jos SYKEN päivittämä taajamarajaus muuttuu, yksittäisiä kiinteistöjä liitetään kunnan järjestämään erilliskeräykseen jo ennen urakan vaihtumista.

Määräyksiin ehdotetaan lisättäväksi momentti, jonka mukaan usean huoneiston taloyhtiöt eivät voi välttää biojätteen erilliskeräysvelvoitetta järjestämällä kompostointia kiinteistöillä.

Perusteet: Asuinhuoneistojen haltijoita ei voida velvoittaa kompostoimaan.

Määräyksissä on täsmennetty, että kiinteistöille, joilla on lakisääteinen biojätteen erilliskeräysvelvoite, tulee järjestää biojätteen erilliskeräys silloin, kun kiinteistöillä ei kompostoida.

Perusteet: Osavuotinen kompostointi ei riitä täyttämään jätelain mukaista velvoitetta biojätteen erilliskeräyksestä.

Määräyksiin on lisätty momentti, jonka mukaan jätteen kuljettajalla on oikeus kieltäytyä tyhjentämästä jäteastiaa, jos siihen on sijoitettu sinne kuulumatonta jätettä.

Perusteet: Tällaisissa tapauksissa jäteastia saattaa painaa liikaa, jolloin sen tyhjentäminen aiheuttaa kuljettajalle työturvallisuusriskin. Lisäksi astiaan sijoitettu vääränlainen jäte voi olla koostumukseltaan sellaista, että se haittaa jätteiden jatkokäsittelyä tai mahdollisesti pilaa koko jätteenkäsittelyerän.

16 § Muilla kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Lisätty teksti ” Kiinteistöillä on ammattimaista ruoan valmistusta, ruoan jakelua tai ruokala tai, jos jätelajia syntyy muuten merkittäviä määriä”

Perusteet: Ympäristöministeriön näkemyksen mukaan biojätettä syntyy yli 10 kg viikossa erityisesti kiinteistöillä, joilla harjoitetaan ammattimaista ruoanvalmistusta, ruoan jakelua tai joissa on ruokala, sekä tilanteissa, joissa biojätettä muodostuu muuten merkittäviä määriä.

Jätehuoltomääräyksissä nähdään tarpeelliseksi lisätä Ympäristöministeriön määritelmä selkeyttämään biojätteen erilliskeräysvelvoitetta koskevien kiinteistöjen tunnistamista niiden toimintojen perusteella.

17 § Tyhjennysvälit

Mikäli biojäte laitetaan sekajäteastiaan, sekajäteastian tyhjennysväliksi määrätään 2 tai 4 viikkoa. Tyhjennysvälin pituus määräytyy vuodenajan mukaan. Kesäaikana sekajäteastia on tyhjennettävä tiheämmin kuin talvikuukausina, sillä lämpimänä aikana sekajätteeseen sijoitettu biojäte aiheuttaa herkemmin haju- ja hygieniaongelmia. Talvella kylmien olosuhteiden katsotaan vähentävän näitä haittoja.

Perusteet: Alueellisen jätehuoltoviranomaisen alueella on ollut kiinteistöillä velvoite lajitella biojäte jo noin 20 vuotta. Yksityiset kuljetusyrietykset ovat tarjonneet alueella biojätteen kuljetuspalvelua. Kun taajama-alueiden isojen kiinteistöjen sekä Savonlinnan kaupungin yli 10 000 asukkaan taajaman kaikkien asuinkiinteistöjen biojätteen kuljetus siirtyi lakisääteisesti kunnan jätteenkuljetuksen piiriin, vaikutti se yksityisten palveluntarjoajien biojätteenkuljetusten tarjontaan niin, ettei biojätteenkuljetus ei ole enää ollut yksityisten toimijoiden näkökulmasta taloudellisesti yhtä kannattavaa kuin aiemmin. Vaikka jätehuoltomääräysten mukaan kiinteistöiden tulisi lajitella biojätteet niin taajamien ulkopuolella on kuitenkin alueita, joilla biojätteen erilliskeräykseen ei ole saatavilla kohtuuhintaista kuljetuspalvelua. Jätelain 41 a §:n mukaan kiinteistöillä voi käsitellä syntyvän biojätteen kompostoimalla, mikäli käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Kiinteistöjä ei voi velvoittaa kompostoimaan, joten biojätteen kuljetuspalvelun puutteen vuoksi kiinteistöllä tulee olla mahdollisuus sijoittaa biojäte sekajätteen sekaan.

Sekajäteastian tyhjennysväli tulee olla sama kuin biojäteastian tyhjennysväli, mikäli sekajäte sisältää biojätettä. Lisäksi tiheämmällä tyhjennysvälillä on mahdollista ohjata kiinteistöjä lajittelemaan biojätettä, koska lajittelemalla biojätteen ja kompostoimalla sen, kiinteistöllä on mahdollisuus harventaa sekajäteastian tyhjennysväliä sekä säästää sekajätteen tyhjennyskustannuksissa. Muutoksella ei ole vaikutusta niihin kiinteistöihin, jotka ovat toteuttaneet alueella jo aiemmin ollutta velvoitetta lajitella biojäte.

Kartonkipakkausten pisin mahdollinen tyhjennysväli on pidennetty kesäaikana neljästä viikosta kahdeksaan viikkoon, jolloin tyhjennysväli olisi sama ympäri vuoden.

Perusteet: Jätehuoltoviranomaisen näkemyksen mukaan kartonkipakkausten määrissä ei ole vuodenaikaan liittyviä eroja.

Muovipakkausten tyhjennysväliä on tiukennettu 16 viikosta 8 viikkoon niillä kiinteistöillä, jotka kuuluvat muovipakkausten erilliskeräysvelvoitteen piiriin.

Perusteet: Talousjätteen koostumuksesta tilavuudeltaan suurin osa koostuu muovipakkauksista. Harvempi 16 viikon tyhjennysväli tarkoittaa käytännössä sitä, että yli 5 huoneiston kiinteistöllä ei lajitella muovipakkauksia määräysten mukaisesti.

Myös seuraavilla alueilla on muovipakkauksilla 8 viikon tyhjennysväli: Jätekuikko Oy, Puhas Oy, Metsäsairila Oy, Keski-Savon Jätehuolto Oy, Ylä-Savon Jätehuolto Oy, Ekokymppi (Kainuun jätehuollon kuntayhtymä), Sammakkokangas Oy, Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Mustankorkea Oy, HSY (Helsingin seudun ympäristöpalvelut), Salpakierto Oy.

Muovi- ja kartonkipakkausten tyhjennysväli voi olla 16 viikkoa silloin, kun keräys perustuu vapaaehtoiseen erilliskeräykseen.

Perusteet: Muutos kannustaa pienikiinteistöjä lisäämään lajittelua, kun vaihtoehtona pakkausjätteiden toimittamiseen Ekopisteisiin voi tilata kiinteistökohtaisen pakkausjäteastian tyhjennyksen, jolle voi sopia tyhjennyspalvelun todellisen tyhjennystarpeen mukaisesti.

Paperinkeräysastian tyhjennysväli on poistettu jätehuoltomääräyksistä.

Perusteet: Jätehuoltomääräykset eivät tule sisältää paperinkeräystä koskevia määräyksiä.

Jätehuoltomääräyksiin on lisätty mahdollisuus, että myös jätehuoltoviranomainen voi valvontaviranomaisen ohella yksittäistapauksissa määrätä kiinteistön tyhjennysvälin tihennettäväksi, jos jätehuollosta aiheutuu haittaa ympäristölle tai jätteenkuljettajan työturvallisuudelle.

Perusteet: Haittaa aiheuttavaan toimintaan täytyy voida puuttua.

Jätehuoltoviranomaisen päätös on hallinnollisesti kevyempi ja nopeampi menettely kuin valvontaviranomaisen hallintopakko, ja useimmissa tapauksissa tämä menettely riittää.

Vapaa-ajan asuntoja kohdellaan samoin kuin vakituisesti asuttuja kiinteistöjä sekä sekajäteastian tyhjennysvälissä että tyhjennysvälin pidentämisen perusteissa.

Perusteet: Kiinteistön ollessa käytössä jätteen määrässä ei ole kiinteistön käyttötarkoitukseen perustuvaa eroa. Lisäksi erilaisten sääntöjen ylläpitäminen ja toteuttaminen lisää hallinnollista työtä.

LUKU 4. OMATOIMINEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

Luku sisältää määräykset siitä mitä ja miten jätettä voi käsitellä ja hyödyntää itse hallinnoimallaan kiinteistöllä. Luvussa on laajasti käsitelty biojätteen kompostointia ja siihen liittyviä velvoitteita. Muita hyödyntämistapoja sekä ehdottomia kieltoja on käsitelty lyhyesti pykälissä 19–21. Kyseiset pykälät on pyritty pitämään mahdollisimman selkeinä ja tarvittaessa viitattu mistä löytyy asiasta tarkempaa ohjeistusta.

18 § Kompostointi

Jätehuoltomääräyksiin on lisätty seuraava haittaeläinsuojauksen määritelmä: "Haittaeläinsuojatulla kompostorilla tarkoitetaan, että kompostorissa on suljettava kansi, tiivis pohja ja kompostorissa ei ole yli 7 mm:n rakoja."

Perusteet: Jäteasetuksen vaatimusten selkeyttäminen erityisesti omatekoisten kompostorien osalta sekä käytäntöjen yhdenmukaistaminen ja tasapuolistaminen kiinteistöjen välillä.

Määräyksiin on täsmennetty, että yhteistä kompostoria voi käyttää lähikiinteistöt sekä yhteistä kompostoria voi käyttää enintään 5 huoneistoa tai vapaa-ajan kiinteistöä.

Perusteet: Yhteisen kompostorin käyttäjät määritellään samalla tavoin kuin yhteisen biojäteastian käyttäjät. Kompostorin kapasiteetin rajallisuuden vuoksi käyttäjämäärää on kuitenkin tarpeen rajoittaa.

Kompostointi-ilmoituksessa vaaditaan jatkossa ilmoittamaan myös yhteiskäytössä olevan kompostorin muiden käyttäjien tiedot (kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja mahdollisuuksien mukaan kiinteistö- tai rakennustunnus).

Perusteet: Aiempi menettelytapa aiheutti haasteita: kompostorin vastuuhenkilön piti ensin tehdä ilmoitus, ennen kuin muiden käyttäjien ilmoitukset voitiin käsitellä. Tämä hidasti prosessia ja aiheutti turhaa työtä. Uusi menettely vähentää hallinnollista kuormitusta ja mahdollistaa kaikkien kompostoria käyttävien ilmoitustietojen käsittelyn kerralla.

19 § Jätteen polttaminen

Pykälään on tarkennettu ne poikkeukset, joissa jätteen polttaminen on poikkeuksellisesti sallittua.

Perusteet: Esimerkiksi kasvitautien tai rikkakasvien torjunnassa polttaminen voi olla tarpeen, mutta tällöin tulee noudattaa erillistä viranomaisohjeistusta. Lisäksi käytössä voi olla käymälöitä, joiden toiminta perustuu jätteen kuivaamiseen ja polttamiseen korkeassa lämpötilassa, minkä takia se on selkeyden vuoksi lisätty pykälään.

21 § Jätteiden hautaaminen, upottaminen ja johtaminen vesistöön tai jätevesiviemäriin

Pykälän nimi on muutettu muodosta *Jätteiden ja kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen*. Pykälään on siirretty määräyksistä myös jätemyllyn käyttökielto sekä lisätty kielto levittää jätevesilietteitä tai jätevesiä metsään, maastoon tai vesistöihin.

Perusteet: Selkeyden vuoksi samaan pykälään on koottu kaikki ympäristöön jätteen sijoittamista koskevat kiellot sekä ne tilanteet, joissa toiminta on poikkeuksellisesti sallittua.

LUKU 5. JÄTEASTIAT

Luvussa kuvataan, millaisia keräysastioita kiinteistöillä voidaan käyttää, miten jäteastiat tulee merkitä ja kuka vastaa merkityksestä. Lisäksi luvussa määrätään, mitä jäteastioihin ei saa laittaa ja mikä on jäteastian

enimmäispaino, nämä liittyvät erityisesti työturvallisuuteen. Luvussa määritellään myös jäteastioiden kunnossapidosta ja vähimmäispesut.

22 § Jäteastiatyypit

Pykälässä kielletään pikakonttien sekä vaijeritartuntaisten vaihtolavojen käyttö.

Perusteet: Voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaan pikakonteista on luovuttava viiden vuoden kuluessa määräysten voimaantulosta.

Määräykset tulivat voimaan 21.2.2023, joten pikakonttien käyttö päättyisi 20.2.2028 mennessä.

Määräyksien perusteella vaijeritartuntaisista vaihtolavoista luovutaan siirtyajan puitteissa, koska niiden käyttöön on liittynyt kuolemaan johtaneita tapaturmia. Keskeisinä riskeinä ovat mm. huomaamatta jääneet mekaaniset vauriot, joiden peittäminen voi aiheuttaa kuormauksen tai sen purkamisen yhteydessä lavan putoamisen, liukumisen tai heilahtamisen niin, että kuljettaja tai sivulliset voivat joutua hengenvaaraan.

Jätelautakunta esittää, että vaijeritartuntaisten vaihtolavojen käyttö korvataan turvallisemmilla keräysvälineillä. Markkinoilla on vaijeritartunnan vaihtoehtona koukkukiinnitys, jonka käyttö on turvallisempaa.

Määräys koskee ainoastaan kunnan vastuulle kuuluvaa jätteen keräystä ja kuljetusta.

Pikakonttien ja vaijeritartuntaisten vaihtolavojen ehdotetaan poistuvan käytöstä viimeistään 1.9.2028.

23 § Jäteastian merkitseminen

Jäteasetuksen mukaan jäteastiaan tulee merkitä muun muassa kerättävä jätelaji ja keräyksestä vastaavan tahon yhteystiedot. Lisäksi jäteastiaan tulee merkitä, kenen käytössä astia on, jos tämä ei ilmene selvästi astian sijaintipaikasta.

Perusteet: Pykälään on pyritty esittämään mahdollisimman selkeästi, kenen vastuulla jäteastian merkinnät ovat.

24 § Jäteastioiden täyttäminen

Biojäteastiaan ei tarvitse jatkossa asentaa märkälujaa, biohajoavaa säkkiä. Sen sijaan biojätteet tulee pakata biohajoaviin pusseihin. Pykälään on myös siirretty pykälästä 17 § *Tyhjennysvälit teksti:* ”kuivikkeena voi käyttää esim. puupurua tai kompostikuiviketta.” Pykälään on lisätty säännös, jonka mukaan kuljettajalla on oikeus kieltäytyä tyhjentämästä jäteastiaa, jos hän havaitsee siellä sellaista jätettä, joka ei kuulu kyseiseen astiaan.

Perusteet: Biojäteastiaan sijoitettu märkälujaa säkki ei usein pysy kunnolla paikoillaan jäteastiassa. Lisäksi se aiheuttaa ongelmia biojätteen käsittelyprosessissa. Näistä syistä säkkiä ei enää edellytetä, vaan biojäte tulee pakata biohajoaviin pusseihin tai muuhun vastaavaan, mikä vähentää jäteastian likaantumista ja auttaa pitämään astian hygieenisempänä pidempään. Pykälään on siirretty toisaalta määräyksistä ohjeistus, miten tulee toimia, jos kiinteistöllä syntyy nestemäistä biojätettä. Ohje on tarpeen, koska nestemäinen biojäte voi muuten jäätyä jäteastiaan tai valua ympäristöön tyhjennyksen yhteydessä, mikä hankaloittaa tyhjennystä ja aiheuttaa hygieniangelmia ympäristöön.

Määräyksiin on katsottu tarpeelliseksi lisätä kuljettajalle mahdollisuus puuttua tilanteeseen jättämällä jäteastia tyhjentämättä, mikäli hän havaitsee tai arvioi astiaan asetetun jätettä, joka ei sinne kuulu. Tällä menettelyllä voidaan ehkäistä työturvallisuuteen liittyviä riskejä sekä välttää jätteen käsittelyssä syntyviä ongelmia, riippuen siitä, mitä sinne kuulumatonta jäteastiaan on sijoitettu.

25 § Kunnossapito ja pesu

Pykälässä on tarkennettu, että jäteastioiden pesu koskee ainoastaan käsin siirrettäviä jäteastioita.

Perusteet: Kiinteistöllä voi olla käytössä myös sellaisia keräysvälineitä, joita ei pestä ilman asiakkaan tilausta, sekä keräysvälineitä, joille pesu ei sovellu.

LUKU 6. JÄTTEEN KERÄYSPAIKAT

26 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Jäteastian sijoittamista koskevaan pykälään on lisätty tarpeellisia tarkennuksia, joiden tavoitteena on sekä sujuvoittaa jätteenkuljettajan työtä että varmistaa jäteastioiden tyhjennyksen työturvallisuus. Pykälän luettavuutta on parannettu jäsentämällä määräykset omiin kokonaisuuksiinsa: *keräyspaikan sijoittamiseen, jätehuoneen tai -katoksen vaatimuksiin, jäteastioiden siirtämiseen kuormaukseen sekä ajo- ja kulkuväyliin jätteen keräyspaikalle.*

Perusteet: Pykälään tehdyt lisäykset nähdään tärkeinä ja niiden avulla jäteastian tyhjennys sujuu jouhevasti niin, että työ voidaan suorittaa esteettä ja työturvallisesti, ilman haittaa muille käyttäjille tai ympäristölle, ilman ylimääräisiä toimenpiteitä sekä vahingoittamatta tiloja, omaisuutta tai ympäristöä.

27 § Jätteenkeräyspaikan tai jäteastian lukitseminen

Pykälässä käsitellään keräyspaikan tai jäteastian lukitsemista ja ehdotetaan, että käyttöön otetaan jäteyhtiön yleisavain. Yleisavaimella voidaan mahdollistaa kulku suoraan jätekatokseen tai muuhun lukittuun tilaan, tai sillä voidaan avata lukittu jäteastia. Kiinteistöllä voidaan käyttää myös avainsäilyä, joka avataan jäteyhtiön yleisavaimella ja johon jätetilojen tai jäteastian avain on sijoitettu. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää numerokoodilukitusta.

Perusteet: Jätehuoltomääräysten lukitusta koskevalla lisäyksellä parannetaan kiinteistöjen turvallisuutta ja sujuvoitetaan tyhjennyksen suorittamista niillä kiinteistöillä, joilla on lukitus käytössä. Jäteyhtiön yleisavain on kaikkien kiinteistön jätehuollosta vastaavien käytössä, ja sillä ei ole pääsyä muihin kuin jätetiloihin. Määräyksissä ehdotetaan, että jäteyhtiön yleisavain otetaan käyttöön kaikilla kiinteistöillä, joilla jätetila, kulkureitti tai jäteastia on lukittu 1.9.2029 mennessä.

28 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Pykälässä on tarkennettu, mitä alueellisia jätteiden keräyspisteitä alueella on käytössä sekä kuka vastaa niiden ylläpidosta. Lisäksi pykälää on täydennetty siten, että siinä määritellään, kenellä on oikeus käyttää erillisellä vuosimaksulla ylläpidettäviä keräyspisteitä ja millä edellytyksillä. Pykälästä on poistettu aiempi momentti, jossa kuvattiin keräyspisteiden perustamisen edellytykset.

Perusteet: Pykälän sisältöä on selkeytetty muokkaamalla ja täydentämällä siihen tiedot alueellisten keräyspisteiden ylläpidosta ja tyhjennyksistä vastaavista tahoista. Lisäksi on katsottu tarpeelliseksi erottaa omiin momentteihinsa määräykset siitä, mitä jätteitä alueellisiin keräyspisteisiin voidaan toimittaa sekä millä edellytyksillä käyttö on sallittua. Momentti on poistettu, koska se sisälsi jätehuoltomääräyksiin nähden tarpeettoman yksityiskohtaista tietoa. Tässä pykälässä alueellisilla jätteiden keräyspisteillä tarkoitetaan jäteyhtiön tai tuottajan perustamia keräyspisteitä. Näillä tahoilla on erikseen määritellyt ja määräyksiä yksityiskohtaisemmat ohjeet keräyspisteen perustamiseen liittyvistä vaatimuksista ja toimenpiteistä.

LUKU 7. JÄTTEENKULJETUS

29 § Kuormaaminen

Jätehuoltomääräysten luonnokseen on ehdotettu, että lauantaisin jätteiden kuormausta varten käytettävissä olevaa aikaa pidennettäisiin kello 18:sta kello 22:een. Lisäksi samaa aikarajaa sovellettaisiin poikkeustapauksissa myös sunnuntaisin ja arkipyhinä.

Perusteet: Jäteasetuksen 10 §:n mukaan kuormaaminen tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta häiriötä. Määräyksessä on asetettu sallitut ajat jätteiden kuormaukselle. Jätteiden kuormaamista käsittelevät pykälät koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Yksittäisissä tapauksissa voidaan mahdollisen melun aiheuttamiin ongelmiin puuttua esim. teknisin ratkaisuin tai ajoreitityksiin tehtävin muutoksin.

Säädetyillä keräysajoilla voidaan tehostaa työn suunnittelua ja optimointia, kaluston hallintaa, käyttöastetta ja mahdollistaa tasalaatuinen, yhtenevä palvelu kustannus- ja ympäristötehokkaalla tavalla. Määräyksen kuormausajat lisäävät kustannustehokkuutta, kun jäteauto voi tehdä kahdessa vuorossa töitä. Jätehuolto on ketju, jossa keräys, kuljetus ja käsittely ovat riippuvaisia toisistaan. Määräyksen kuormausajat poistavat pullonkauloja, jotka viivästyttävät koko järjestelmää.

Ilta-aikaan tehtävä kuormaaminen tasaa työkuormaa ja vähentää ruuhkahuippuja. Erityisesti bio- ja sekajäte aiheuttavat hajuhaittoja ja hygieniariskejä. Viikonloppu- ja arkipyhätilanteissa tauko keräyksessä voi venyä liian pitkäksi ilman joustoja. Tavallisesti jätteiden kuljetukset hoidetaan arkisin ja lauantaisin, mutta poikkeuksellisesti kuormaamista voi olla tarvetta tehdä myös sunnuntaisin, pyhinä sekä arkipyhinä. On tärkeää, että tarpeen vaatiessa pyhinäkin voidaan ajaa riittävän pitkät vuorot, jotta tarvittavat kuljetukset saadaan hoidettua kattavasti ja jätteenkuljetusyrittäjien käytännön työ saadaan hoidettua ilman erityisjärjestelyjä. Poikkeustilanteissa on ensisijaista, että jätteet saadaan kerättyä kiinteistöiltä ennen kuin astiat täyttyvät yli ja roskaantumista tapahtuu. Sunnuntaina tai pyhäpäivinä tehdyt kuormaukset koskevat vuosittain vain yksittäisiä päiviä. Jätteenkuljetuksia ei tehdä kunnallisen jäteyhtiön toimesta lainkaan uudenvuoden päivänä, pitkänpäperjantaina, vappupäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä ja joulupäivänä.

Pykälästä poistettu aiempi osuus on sisällytetty ehdotettuun muutokseen, eikä sitä ole enää tarpeen esittää erillisenä momenttina.

31 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Tarkennettu, että tiedot tulee toimittaa taulukkolaskentaohjelmalla. Kuljetustietojen toimittamisen raportointiaikataulu on lisätty jätehuoltomääräyksiin. Saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksista tulee toimittaa myös tyhjennetyin lietteen määrä. Poistettu momentti, joissa on avattu kunnallisen jäteyhtiön tietojen toimittamisesta jätehuoltoviranomaiselle sekä jätehuoltoviranomaisen lakisääteinen velvollisuus ylläpitää kuljetusrekisteriä.

Perusteet: Kuljetustietojen toimittamisesta on tehty päätös JLTK § 17, 25.5.2021, mutta määräyksiin sisällytettynä raportointiaikataulu on helpommin kaikkien kuljetusyriksien saatavilla.

Tyhjennetyin lietteen määrä on olennainen tieto kuljetusten seurannan kannalta.

Jäteyhtiön hallinnoimia tietoja ei ole tarpeen käsitellä erikseen, koska jäteyhtiö toimittaa hallinnoimiensa kuljetusten tiedot samalla tavalla kuin yksityiset kuljetusyriksykset.

Jätehuoltoviranomainen ylläpitää lakisääteistä kuljetusrekisteriä jätteenkuljetuksen seurantaan varten. Rekisterin tietoja luovutetaan

ainoastaan jätelain, jätehuoltomääräysten tai jätelautakunnan päätösten mukaisten jätteenkuljetusten järjestämistä varten jätelyhtiölle tai valvontaviranomaiselle. Muutoin tiedot ovat vain jätehuoltoviranomaisen oman lakisääteisen tehtävän suorittamista varten, eikä niiden käsittelystä ole tarpeen määrätä määräyksissä, koska määräykset eivät tuo asiaan jätelain lisäksi lisäsisältöä.

LUKU 8. ASUMISESSA SYNTYVÄT LIETTEET JA MUUT KUNNALLISEN JÄTEHUOLLON PIIRIIN KUULUVAT LIETTEET

33 § Velvollisuus tyhjentää lietesäiliö.

Lisätty kyseinen pykälä, jossa säädetään kiinteistön haltijan velvollisuudesta luovuttaa saostus- ja umpisäiliöistä syntyvä liete kunnan jätehuoltojärjestelmään. Lisäksi pykälässä määritellään, miten kiinteistön haltijan tulee toimia ja miltä taholta lietesäiliön tyhjennys on tilattava.

Perusteet: Koska § 4 koskee ainoastaan yhdyskuntajätettä, on katsottu tarpeelliseksi säätää erikseen vastaava pykälä saostus- ja umpisäiliölietteestä.

34 § Lietesäiliöiden tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Lisätty momentti: ” Saostus- ja umpisäiliöt sekä pienpuhdistamot on tyhjennettävä riittävän usein, siten ettei niiden toimivuus ei häiriinny, ja niistä ei aiheudu ympäristö- tai -hajuhahtaa”.

Perusteet: Pykälässä säädetty tyhjennysvälit ovat lietesäiliöiden vähimmäistyhjennysvälejä ja ne soveltuvat ainoastaan kiinteistöille, joilla lietettä syntyy vähän. Erityisesti vakituisesti asutuilla kiinteistöillä jätehuoltomääräysten mukaiset vähimmäistyhjennysvälit voivat olla liian pitkiä järjestelmien toimivuuden kannalta. Tämän vuoksi on katsottu tarpeelliseksi korostaa kiinteistön haltijan velvollisuutta huolehtia lietesäiliöiden tyhjennyksestä riittävän usein, jotta niiden toiminta ei häiriinny ja jotta ympäristö- ja hajuhaittojen syntyminen vältetään.

36 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Pykälään on lisätty velvollisuus ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle lietteen omatoimisesta käsittelystä kiinteistöllä.

Perusteet: Jätehuollon seurannan ja valvonnan kannalta on tärkeää, että tieto lietteen omatoimisesta käsittelystä on jätehuoltoviranomaisen tiedossa. Lisäksi ilmoitusvelvollisuus mahdollistaa omatoimisen käsittelyn ohjeistamisen sekä tarvittaessa siihen puuttumisen silloin, jos käsittelystä aiheutuu ympäristö- tai hajuhaittaa.

LUKU 9. ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN

Ei muutoksia lukuun.

LUKU 10. VAARALLISET JÄTTEET JA ERITYISJÄTTEET

39 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Lukuun on tehty muutos, jolla on korostettu vaarallisten jätteiden pakkaamista sekä toimittamista ne suljetussa astiassa vastaanottopaikkaan.

Perusteet: Muutoksella on tarkoitus lisätä erityisesti työturvallisuutta. Erityisjätteiden sekä erityisjätteisiin kuuluvan asbestin määritelmä on avattu tässä luvussa.

41 § Erityisjätteet

Siirretty Määritelmät pykälästä sekä erityisjätteiden että asbestin määritelmät.

Perusteet: Erityisjätteet ja asbesti mainitaan määräyksissä vain kyseisessä pykälässä, joten niiden määritelmät ovat avattu pykälätasolla, siltä osin kuin ne ovat jätehuoltomääräyksissä tarpeellista avata.

LUKU 11. MUUT MÄÄRÄYKSET

42 § Tiedottamisvelvoite

Tiedottamisvelvoitteeseen on lisätty, että tiedottamisvelvoite koskee myös elinkeinotoimintaa siltä osin, kuin jätehuoltomääräyksiä sovelletaan elinkeinotoiminnan jätehuoltoon.

Perusteet: Jätehuoltomääräyksissä on tarpeen tuoda esille tiedottamisvelvoitteen koskevan kaikkia, joita jätehuoltomääräykset koskevat.

44 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Poistettu viittaus jätelautakunnan delegointipäätökseen.

Perusteet: Lukijan ei tarvitse perehtyä siihen, kuka käytännössä asian käsittelee, lisäksi on kohtuutonta edellyttää lukijaa perehtymään delegointipäätökseen. Jätehuoltoviranomainen toimii delegointipäätöksen mukaisesti. Viranomaisen tehtävien määrittäminen jätehuoltomääräyksissä ei tuo mitään lisäarvoa. Sen sijaan hallinnollista työtä lisää, mikäli asioita ylläpidetään useassa paikassa.

47 § Siirtymäsäännökset

Siirtymäsäännöksissä määritellään pikakonttien ja vaijeritartunnalla varustettujen vaihtolavojen käytöstä poistoajankohta sekä lukituksessa käytettävän jäteyhtiön yleisavaimen käyttöönoton takaraja.

Perusteet: Edellisten muutokset aiheuttavat kustannuksia, joten on aiheellista antaa toiminnan muutokselle siirtymäaikaa.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Päätöksellä on tarkoituksena selkeyttää sekä asukkaiden että jätehuollon toimijoiden toimintaa sekä lisätä työturvallisuutta.

Päätöksen tarkoituksena myös kannustaa kierrätykseen ja erilliskeräykseen sekä mahdollistaa pidemmän aikavälin jätehuollon kehitystä.

Toimivalta

Jätelaki 91 § ja Hallintosääntö 7 §

Esittelijä

Jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus

Alueellinen jätelautakunta päättää asettaa kunnalliset jätehuoltomääräykset ehdotettuine muutoksineen julkisesti nähtäville. Jätehuoltomääräysten luonnos ja asiaa koskeva kuulutus ovat nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla ajalla 25.5.–12.6.2026.

Varata kuntalaisille sekä niille tahoille, joiden oloihin päätöksellä on merkittävä vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta viimeistään 12.6.2026.

Kuulemisesta tiedotetaan hallintolain (41 § 2 mom.) mukaisesti. Kuulutuksesta toimitetaan tieto sähköisesti kaikille jätelautakunnan toimialueen kunnille, jotta nämä voivat julkaista linkin omilla verkkosivuillaan.

Kuulemisesta ilmoitetaan sähköpostitse jätehuoltoviranomaisen tiedossa oleville alueella toimiville jätteenkuljetusyrityksille ja kiinteistönomistajia edustaville tahoille (Kiinteistöliitto Itä-Suomi ja omakotiyhdistykset).

Pyytää lausunnot jätehuoltomääräysten luonnoksesta alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja Lupa- ja valvontavirastolta sekä kunnalliselta jäteyhtiöltä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 10.7.2026.

Annettujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta jätehuoltomääräyksiin tehdään tarvittaessa muutoksia, jonka jälkeen jätehuoltomääräykset tuodaan jätelautakunnalle hyväksyttäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Enonkosken kunta, ympäristönsuojeluviranomainen
Rantasalmen kunta, ympäristönsuojeluviranomainen
Sulkavan kunta, ympäristönsuojeluviranomainen
Savonlinnan kaupunki, ympäristönsuojeluviranomainen
Kierrätysyhtiö Rippee Oy
Lupa- ja valvontavirasto

Imupalvelu Luukkainen Ky
Lassila & Tikanoja Oyj
MPT-Kuljetus Oy
Punkaharjun kuljetus Muhonen Oy
Veikko Lehti Oy
Savonlinnan Seudun Omakotiyhdistys
Kiinteistöliitto Itä-Suomi

Toimenpiteet

Jätehuoltoinsinööri